

Digitally signed by
Technical Scientific
Library, TUM
Reason: I attest to the
accuracy and integrity of
this document

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI

FACULTATEA MEDICINĂ VETERINARĂ DEPARTAMENTUL ȘTIINȚE FUNDAMENTALE ȘI CLINICE

CLINICA CHIRURGICALĂ ȘI PRELEGERI CLINICE PE SPECII-1

Culegere de probleme

2026

CZU 636.09(076.1)

C 57

Lucrarea a fost discutată și aprobată pentru editare la ședința Consiliului Facultății Medicină Veterinară, proces-verbal nr. 3 din 26.01.2026.

Lucrarea este elaborată în conformitate cu prevederile Programului de studiu: *0841.1 Medicină veterinară*.

Disciplina: *S.O.019 Clinică chirurgicală și prelegeri clinice pe specii-1*.

Beneficiari, ciclul de învățământ: anul IV, studii superioare integrate.

Numărul de credite ECTS: 4.

Specialitatea științifică: *431. Medicină veterinară*.

Autori: conf. univ., dr. hab. Ion BALAN
lect. univ., dr. Mihail MOROZ
conf. univ., dr. Gheorghe DONICA
lect. univ., dr. Dmitrii MAȚENCU

Redactor responsabil: conf. univ., dr. Valeriu COCIU

Recenzent: conf. univ., dr. Savva BALANESCU

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN RM

Clinica chirurgicală și prelegeri clinice pe specii-1: Culegere de probleme / autori: Ion Balan, Mihail Moroz, Gheorghe Donica, Dmitrii Mațencu; redactor responsabil: Valeriu Cociu; Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Medicină Veterinară, Departamentul Științe Fundamentale și Clinice.

– Chișinău: Tehnica-UTM, 2026. – 144 p.

Aut. indicați pe verso p. de tit. – Ref. bibliogr.: p. 142-143 (23 tit.). – 30 ex.

Redactor E. Balan

Bun de tipar 28.04.26

Formatul hârtiei 60x84 1/16

Hârtie ofset. Tipar RISO

Comanda nr. 51

MD-2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 168, UTM
MD-2045, Chișinău, str. Studenților, 9/9, Editura „Tehnica-UTM”

ISBN 978-9975-64-658-1

© UTM, 2026

PREFAȚĂ

În contextul transformărilor continue din domeniul medicinei veterinare moderne, disciplina *Chirurgia generală* ocupă un rol fundamental în formarea specialiștilor capabili să intervină competent, științific argumentat și empatic în fața diverselor patologii chirurgicale ale animalelor. Evoluția rapidă a tehnologiilor medicale, apariția unor noi materiale chirurgicale, precum și aprofundarea cunoștințelor privind mecanismele fiziopatologice ale organismului impun o abordare actualizată și complexă a noțiunilor teoretice și practice din domeniul chirurgiei veterinare.

Actualitatea acestei culegeri este determinată de necesitatea consolidării cunoștințelor fundamentale și aplicative în chirurgia generală printr-o metodologie modernă de evaluare – problemele tematice. Chirurgia, ca disciplină practică, necesită pregătire sistematică și gândire clinică bine structurată, bazată pe înțelegerea proceselor biologice care guvernează reacția organismului la traumă, infecție sau intervenție operatorie. În condițiile actuale, când medicina veterinară tinde spre performanță și precizie, medicul veterinar trebuie să posede atât cunoștințe teoretice solide, cât și abilități practice bine exersate, pentru a asigura o conduită terapeutică eficientă și etică.

Importanța acestei culegeri de probleme rezidă în rolul său formativ și evaluativ, oferind studenților, masteranzilor și medicilor veterinari practicieni posibilitatea de a-și verifica nivelul de cunoaștere și de a se pregăti riguros pentru evaluările curente și examenele de specialitate. Tematica vastă – de la generalitățile chirurgiei veterinare și traumatologie până la patologiiile sistemelor vitale ale organismului, terapiile patogenice și tehnicile

biochirurgicale contemporane – reflectă interdisciplinaritatea și profunzimea științifică a domeniului.

Prin abordarea unor subiecte precum infecția chirurgicală, vindecarea rănilor, hemoterapia, novocainoterapia, terapia tisulară sau intervențiile în patologia oncologică, lucrarea evidențiază legătura directă dintre teoria biologică și aplicabilitatea clinică, oferind contexte reale pentru analiza și soluționarea cazurilor chirurgicale.

Scopul principal al acestei culegeri constă în dezvoltarea gândirii medicale integrate și stimularea capacității de aplicare a cunoștințelor chirurgicale în practică. Prin intermediul exercițiilor și problemelor incluse se urmărește înțelegerea mecanismelor de apărare și adaptare neurohumorală ale organismului la traumă, în mod special la infecție și disfuncțiile metabolice; cunoașterea biologiei proceselor evolutive de regenerare, refacere și restabilire tisulară, precum și de echilibrare a statutului fiziologic al organismului; însușirea principiilor fizioterapeutice, antisepice, terapeutice și fiziopatologice; aplicarea riguroasă a metodelor de diagnostic, investigație și tratament în cazurile clinice.

Totodată, lucrarea oferă un suport didactic esențial în procesul de formare a deprinderilor profesionale, contribuind la pregătirea viitorilor medici veterinari pentru activitatea practică și decizională în domeniul chirurgiei generale, care prevăd un șir de obiective principale: consolidarea noțiunilor teoretice esențiale din cadrul chirurgiei generale veterinare; stimularea gândirii critice și a spiritului de analiză în abordarea cazurilor chirurgicale; aplicarea principiilor de diagnostic diferențial și terapeutic în situații clinice diverse; familiarizarea cu tehnicile chirurgicale contemporane, biochirurgia și fizioterapia; înțelegerea interacțiunilor complexe dintre patologiile tisulare, metabolism și reacțiile imune; formarea

unei perspective interdisciplinare asupra proceselor de traumă, infecție și vindecare.

Această culegere constituie nu doar un instrument de evaluare și autoevaluare, ci și o bază de referință științifică și educațională pentru dezvoltarea ulterioară a cursurilor, lucrărilor practice și studiilor de caz din domeniul chirurgiei veterinare. În perspectivă, extinderea și digitalizarea conținutului – prin integrarea platformelor educaționale interactive, a simulărilor și a metodelor moderne de evaluare – va asigura instruirea adaptată cerințelor actuale ale medicinei veterinare moderne.

Prin interdisciplinaritatea sa și prin caracterul științific riguros al tematicii abordate, lucrarea se aliniază standardelor internaționale de formare profesională, contribuind esențial la dezvoltarea competențelor teoretice și practice ale specialiștilor în medicina veterinară.

Autorii

INTRODUCERE

Chirurgia generală constituie unul dintre pilonii fundamentali ai formării profesionale a medicului veterinar, reprezentând domeniul în care cunoștințele teoretice se integrează în mod aplicativ pentru diagnosticarea, tratarea și prevenirea afecțiunilor chirurgicale la animale. În contextul actual al medicinei veterinare moderne caracterizată prin dezvoltarea continuă a tehnicilor operatorii, perfecționarea metodelor de diagnostic și diversificarea mijloacelor terapeutice – disciplina *chirurgie generală* are rolul de a forma competențe profesionale solide, bazate pe principii științifice și pe aplicarea corectă a tehnicilor chirurgicale.

Obiectivele principale ale disciplinei prevăd formarea competențelor necesare pentru înțelegerea mecanismelor patogene ale afecțiunilor chirurgicale, evaluarea clinică și paraclinică a pacienților, stabilirea diagnosticului diferențial, alegerea și aplicarea corectă a tehnicilor terapeutice chirurgicale și conservatoare și prevenirea complicațiilor și managementul postchirurgical.

Tematica culegerii este organizată progresiv, urmărind logica evoluției proceselor patologice și a intervenției chirurgicale pe baza principiului învățării centrate pe student, urmărind corelarea permanentă între teorie și practică, dezvoltarea capacității de analiză și sinteză, formarea spiritului critic și a responsabilității profesionale și aplicarea algoritmilor de diagnostic și tratament. Rezultatele de învățare vizează nu doar acumularea de informații, dar și capacitatea de a identifica și evalua leziunile chirurgicale, a interpreta corect semnele clinice și datele de laborator, a selecta și aplica tehnici chirurgicale adecvate, a implementa măsuri de prevenire și control al infecției și a monitoriza evoluția postchirurgicală și a preveni complicațiile.

Materialele didactice elaborate în cadrul acestei discipline sunt concepute în concordanță cu prevederile Curriculumului disciplinei *chirurgie generală în medicina veterinară*, având drept scop facilitarea dobândirii rezultatelor de învățare prin livrarea sistematică a cunoștințelor teoretice și prin dezvoltarea abilităților practice specifice domeniului. Acestea reflectă, în formă scrisă și structurată, conținutul tematic al cursurilor și lucrărilor practice, asigurând o corelare logică între fundamentarea științifică și aplicabilitatea clinică. Într-un mediu profesional în care standardele de calitate și siguranță sunt în continuă creștere, medicul veterinar trebuie să fie capabil să aplice tehnici chirurgicale în conformitate cu principiile etice, de biosecuritate și bunăstare animală.

Culegerea de probleme cu titlul *Clinica chirurgicală și prelegeri clinice pe specii-1* este concepută ca un instrument didactic complex, destinat studenților facultăților de medicină veterinară, în vederea consolidării, evaluării și aprofundării competențelor teoretice și practice specifice domeniului chirurgiei generale.

În contextul actual al învățământului superior medical veterinar, caracterizat prin orientarea către competențe profesionale clar definite, integrarea cunoștințelor teoretice cu deprinderile practice și dezvoltarea gândirii clinice, se impune utilizarea unor materiale didactice care să depășească simpla transmitere de informații și să stimuleze activ participarea studentului la procesul de învățare. Prezenta culegere răspunde acestei necesități prin structurarea conținutului sub formă de probleme și teste de evaluare menite să reflecte realitățile practicii medicinei veterinare.

Chirurgia generală în medicina veterinară reprezintă un domeniu fundamental al formării profesionale, integrând noțiuni de anatomie topografică, fiziopatologie, aseptie și antisepsie, tehnici operatorii, traumatologie, tratamentul plăgilor, hemostază, suturi și management perioperator. În concordanță cu programa analitică și cu

cerințele standardelor academice, această culegere urmărește sistematizarea și evaluarea cunoștințelor esențiale necesare viitorului medic veterinar pentru exercitarea competență și responsabilă a profesiei. Materialele didactice incluse în culegere îndeplinesc în primul rând funcția de informare prin structurarea coerentă și logică a sistemului de cunoștințe și abilități fundamentale proprii chirurgiei generale. Problemele și testele de evaluare sunt formulați astfel, încât să evidențieze conceptele-cheie, algoritmi decizionali și corelațiile dintre semnele clinice, investigațiile paraclinice și conduita terapeutică.

Culegerea are un pronunțat caracter formativ orientat spre dezvoltarea competențelor profesionale și a autonomiei în învățare. Problemele sunt concepute pentru a stimula gândirea critică, raționamentul clinic și capacitatea de luare a deciziilor în situații variate.

Prin rezolvarea individuală a sarcinilor propuse, studentul își dezvoltă capacitatea de analiză a datelor clinice, de stabilire a diagnosticului diferențial și de alegere a conduitei terapeutice adecvate. Structura evaluărilor intermediare permite identificarea lacunelor și consolidarea etapizată a cunoștințelor, iar evaluările finale urmăresc integrarea și aplicarea sintetică a informațiilor acumulate pe parcursul studiului disciplinei. Astfel, materialul didactic susține formarea unui viitor medic veterinar capabil să abordeze pacientul chirurgical în mod competent, responsabil și fundamentat științific.

Prin diversitatea tipurilor de teste și prin gradarea progresivă a dificultății culegerea îndeplinește și funcția de antrenare, stimulând atenția, interesul și motivația pentru învățare. Situațiile clinice sunt formulate realist, reflectând cazuri frecvent întâlnite în practica

medicinii veterinare, ceea ce facilitează conectarea teoriei cu realitatea profesională.

Alternanța dintre întrebările de verificare a cunoștințelor de bază și problemele complexe care necesită integrarea mai multor concepte contribuie la menținerea unui nivel ridicat de implicare cognitivă. De asemenea, caracterul aplicativ al exercițiilor susține dezvoltarea reflexelor profesionale și a capacității de reacție în situații clinice critice.

Un obiectiv esențial al prezentei culegeri îl constituie stimularea autoinstruirii și a mecanismelor de conexiune inversă internă. Structura testelor și organizarea evaluărilor permit studenților să-și monitorizeze progresul, să identifice erorile și să reflecteze asupra propriului proces de învățare.

Prin raportarea constantă la obiectivele disciplinei și la competențele urmărite, studentul este încurajat să adopte o atitudine reflexivă și responsabilă față de propria formare profesională. Autoevaluarea devine astfel un instrument de reglare a învățării și de consolidare a autonomiei intelectuale.

CUPRINS

Prefață	4
Introducere	7
Capitolul 1. Subiecte pentru evaluările periodice și finale	11
1.1. Chestionar pentru evaluările periodice 1	11
1.2. Chestionar pentru evaluările periodice 2	11
1.3. Chestionar pentru evaluările periodice 3	12
1.4. Chestionar pentru evaluările periodice 4	13
1.5. Chestionar pentru evaluările periodice 5	13
1.6. Chestionar pentru evaluările periodice 6	14
1.7. Chestionar pentru evaluările periodice 7	15
Capitolul 2. Tematica și tipurile de teste din problemele de evaluare	16
2.1. Generalități în chirurgia veterinară, trauma și traumatismul la animale	16
2.2. Infecția chirurgicală	33
2.3. Reacția generală și locală a organismului la traumă ...	24
2.4. Leziuni traumatice deschise a țesuturilor	49
2.5. Biologia procesului de rană	55
2.6. Vindecarea și tratamentul rănilor	61
2.7. Leziuni traumatice închise. Mortificarea, ulcerul și fistula țesuturilor	69
2.8. Leziuni termice și chimice	84
2.9. Bolile pielii	94
2.10. Bolile tendoanelor, vaginelor tendoniale și burselor seroase	99
2.11. Bolile oaselor	105
2.12. Bolile articulațiilor	112
2.13. Bolile mușchilor, vaselor sanguine și limfatice, bolile sistemului nervos și neoformațiunile oncologice	120
Capitolul 3. Rezultatele corecte ale testelor din problemele de evaluare	129
Bibliografie selectivă	142

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. Balan, I., Donica, G., Moldovanova, M., Vengher, R., Moroz, M. Farmacoterapia bolilor chirurgicale cu bazele stomatologiei veterinare. Chișinău: Arva Color, 2018, 278 p., 17,38 c.a. ISBN 978-9975-127-56-1.
2. Beuran, M., Pătrașcu, T. Curs de chirurgie veterinară pentru rezidenți. București: Editura Universitară, [an recent] (manual didactic pentru formare avansată).
3. Căpățînă, V. Ghid de chirurgie operatorie veterinară; Ceres: București, 1980 (manual de tehnici operaționale) (targulcartii.ro)
4. Donica, Gh.; Moldovanova, M. Chirurgie operatorie veterinară, Chișinău 2004.
5. Fossum, T. W. Small Animal Surgery, 5th ed.; Elsevier Health Sciences: Philadelphia, PA, 2018 (manual comprehensiv de chirurgie veterinară) (Libris.ro)
6. Fubini, S. L., Ducharme, N. G. Farm Animal Surgery, 2nd ed.; Elsevier: St. Louis, MO, 2016 (chirurgie la animalele de fermă) (Books Express).
7. Igna, C. Chirurgie veterinară. Curs universitar actualizat. București: Editura Universitară [an recent] (manual adaptat curriculumului universitar).
8. Ignă, C. Clinica chirurgicală și prelegeri clinice pe specii, 3rd Timișoara: Ed. Agroprint: 2017 *(bibliografie curriculară) (cmvro.ro).
9. Johnston, S. A., Tobias, K. M. Veterinary Surgery: Small Animal, 2nd ed.; Elsevier: St. Louis, MO, 2017, 2 vol. (autoritatul manual de chirurgie veterinară pentru animale mici) (ebookshop.ro).
10. Leau, T. Manual de chirurgie operatorie veterinară. București: Printech: 2009 (manual de tehnici chirurgicale veterinare) (printrecarti.ro).
11. Mateș N. Chirurgia generală. Propedeutică chirurgicală veterinară. București: Ed.: Ceres, 1997. - 499 p.
12. Mates, N. Chirurgie generală, propedeutică și tehnică chirurgicală veterinară. București: Editura Medicală Veterinară, 1997 (text universitar de bază) (anticariat-unu.ro).

13. Moldovan, M., Murgu, I. Patologie și clinica chirurgicală (veterinară). București: Didactică și Pedagogică, 1982 (manual / curs universitar) (anticariat.net).
14. Morosanu, N. Compendiu de chirurgie veterinară. București, Editura X, 1987 (compendiu de practică chirurgicală) (galeriile-cismigiu.ro).
15. Muste, A. Patologie chirurgicală veterinară generală. București, Academic Pressi, 2010 (Compendiu de patologie chirurgicală) (printrecarti.ro).
16. Nicolae, C. (ed.) Tratat de medicină veterinară – Chirurgie, Vol. V. București: Tehnică, 2009 (tratament chirurgical veterinar) (cmvro.ro).
17. Radostits, O. M., Gay, C. C., Hinchcliff, K. W., Constable, P. D. Veterinary Medicine: A Textbook of the Diseases of Cattle, Horses, Sheep, Pigs and Goats, Elsevier: Edinburgh, UK, 2016 (include secțiuni de chirurgie și patologii chirurgicale).
18. Vlăduțiu O. Patologie și clinică chirurgicală. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 1971. -510 p.
19. Zachary, J. F., McGavin, M. D. Pathologic Basis of Veterinary Disease, 7th ed.; Elsevier: St. Louis, MO, 2021 (cu capitole extensive despre patologia chirurgicală).
20. Журба, В. Ю. (сост.). Ветеринарная хирургия: Учебник; Минск: РИПО, 2021 (изучение хирургических заболеваний и методов лечения) (znanium.ru).
21. Лебедев, А. В., Лукьяновский, В. А., Семёнов, Б. С., Общая ветеринарная хирургия: Учебник. Москва: Агропромиздат, 2000 (учебное пособие по общей ветеринарной хирургии) ([Scribd](https://www.scribd.com)).
22. Мирон, Н.И., Ветеринарная хирургия: Учебно-методический комплекс; Горно-Алтайский государственный университет: Горно-Алтайск, 2010 (систематизированный учебный комплекс) (e-lib.gasu.ru).
23. Плахотин М.В. и др. Общая ветеринарная хирургия. Москва: Колос, 1981. - 396 с. (учебное пособие по общей ветеринарной хирургии) ([Scribd](https://www.scribd.com)).